

VESZPRÉMI MEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: Hónapra 15 kor. Fél évre 3 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lehetsznek, tanítók, községi jegyzők 12 horendért
kapják a lapot.

Árnyék szám ára 16 fillér.

Felolós szerkesztő és lapfőigazgató:

Hj. Matkovicza László.

Szerkesztő: az kiadónál:

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Tel.: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcaán is árusítanak.

Jobbra-balra.

Tehát nemcsak a vér nem válik vízzé, hanem az apósság sem. Lám, gróf Andrásy Gyula, az arisztokrata irányú plüralis választójog egykori tervezője most a közhangulatra, a korszellem-re, a világáramlat-ra hivatkozik, amelyekkel „nem szabad és nem lehet szembeállítani” és — ugymond — „az ellenséges országok véleményével is kell törődni.” Akkurát ugy beszél, mint szeretett veje ura: gróf Károlyi Mihály. — Persze, persze, a világáramlat, meg az ellenség. — ez az a két *egység*, amelyet biztelethen kell tartani. A magyar haza és nemzet? — az suvix. Ilyen „elavult fogalmak”-ról csak Tiszteék tudnak már. Ne meg Vázsonyi Vilmos és Polónyi Géza, akiknek — ugy látszik — még szintén van bátorságuk szembeállítani a világáramlattal és korszellemmel.

Antal Géza a választójogról.

Az indemnitási vita befejezése után újból összeült a képviselőház választójogi bizottsága, amelynek legértékesebb szónokai ma is a munkapártiak, szemben némely más pártbeliek minden hazafiságot, tudást és gyakorlati érzéket nélkülöző „csak azért is!” felszólabóival.

A munkapárti oldalról elhangzott beszédek diszes csokra csütörtökön egy ékes virággal gazdagodott. Dr. Antal Géza, Pápa város nagy tudományú és nagy jellemű képviselője adta elő hazafias aggodalmait a választójogi javaslattal szemben. A megcáfolhatatlan igazságok erejétől duzzadó, szinmagyar patinától csillogó, minden ízében remek beszéd lényegében a következő volt:

— Székely Ferenc előző napi beszédéhez fűzi a maga megjegyzéseit, de nem azért, mert abban a munkapárt ellen ismételtensúlyos insinuációk foglaltanak, hanem azért, mert megdöbben a nagy naivitás és ideológiai elfogultság, amely a világháború negyedik esztendejében sem akar Magyarországon *nemzetiségi veszedelemtől* tudni s a nemzetiségi kérdést egyszerű nyájkodással s előzékenységgel véli megoldhatónak. Óhajtaná, hogy mindazok, akik a választójog problémájával foglalkoznak, ha már az erre legkompetensebb faktorok megnyilatkozásai nem győzik meg őket, személyes tapasztalatok gyűjtése végett *menndnek el a nemzetiségi vidékekre* s közvetlen közelből figyelniék és hallaniék meg, micsoda mértékelen igazgatás folyt és folyik, ha most a háború alatti talán leplezettebben, az egységes magyar nemzeti államesze ellen.

Az országos átlag-statisztika e tekintetben nem nyújt biztos támasztó pontokat, sőt inkább arra alkalmas, hogy egy bizonyos fokig elaltassa azokat az aggodalmakat, me-

lyeket e tekintetben minden hazafi joggal táplál. Csak az egyes helyi viszonyokra kiterjedő statisztika tehetőzhat némileg arról a veszedelemtől, amely az ország nagy vidékeire a magyar nemzetet fenyegeti, de még ez sem veheti számba azokat a szubjektív tényezőket, melyek a lakosság száma mellett fokozottan esnek a nemzet gyűlöletűdésévé a mérleg serpenyőjébe.

Azok a munkapárti bizottsági tagok, akik *egyéni tapasztalatukból* kiindulva erőteljes szavakkal rajzolták a nemzetiségi vidékekre a várható veszedelmet, nem remképeket festettek arról, csak tapasztalatokon alapuló jogos aggodalmaknak vdtak kifejezést. E tekintetben egyébként a bizottsági tárgyalásokon nem állottak egyet. Az egy Székely Ferenc kivételével a *kormányparti bizottsági tagok is felismerék a választójogi javaslat elfogadása esetén előbbitő nemzetiségi veszedelmet*. Ha talán kevésbé sötétnek látták is a helyzetet, a veszedelm valóságosan meglévő voltát maguk is fölisztalták.

Ilyen körülmények között hazafiai köteleesség pártállásra való tekintet nélkül megkeresni azokat a képviselőket, amelyek a választójogi javaslat következtében előálló veszedelmeket elemészteni, vagy legalább csökkenteni vannak hivatva. Ő maga ezt *nem tekinti kompromisszumnak*, ezt egyszerűen a törvényjavaslat alapelveinek változtatlanul hagyása mellett nemzetbiztosító eszköznek tekinti, amelyet megragadni mindenkinek kötelessége.

Ilyen nemzeti biztosító eszközökkel kell létesítenünk magában a törvényjavaslatban s párhuzamosan a törvényjavaslattal más törvényes rendelkezésekkel. A törvényjavaslatban felveendőnek tartja a *magyarul irni-olvasni tudás* kimondását, mellyel legalább azt meg lehet akadályozni, hogy nemzetiségi nagy tömegek minden iskolai képzettség nélkül néhány heti gyakorlattal a meguk nyelvében való irni-olvasni tudás révén bejuthassanak a választók seregébe. Tiltakozik az ellen, mintha ez jogfosztás volna, mert hiszen jogkiterjesztés köthetik ehhez az alapfeltételhez, míg a most szavazattal bírók egyéb mellék jogcímeken szavazatukat a törvény értelmében továbbra is megtarthatják. Ha az Északamerikai Egyesült-Államok demokratikus államai közül többen felvették az államnyelv tudását a választójogi törvénybe alapul, nem valódiható sem nemzetiségi elnyomásásal, sem retrograd irányzattal a magyar állam, ha ezt, különösen a háborús tapasztalatok után, a jogkiterjesztésnél szintén alapul veszi fel.

A magyarul irni-olvasni tudáson kívül szükséges, hogy egyéb törvényhozási intézkedéseket is foganatosítsunk kulturális, közgazgatási, katonai és gazdasági téren. Kulturális téren szükségesnek tartja a *népiskolai törvény* oly értelmű revízióját, hogy a magyar államnak a népiskola ügyeiben, különösen a *tanítóképzésben*, közvetlenebb befolyása legyen, mint eddig volt. Közigazgatási téren elengedhetetlen előfeltételtől tekinti a *közigazgatás államosítását*, hogy azok a veszedelmek, amelyek a választójog kiterjesztése révén nemzetiségi vidékeken a közigazgatás elnemzetietlenítése folytán felmerülhetnek, megelőzhetőek legyenek. Katonai téren örömmel üdvözli a *magyar hadsereg* kiállításba helye-

zett megalkotását, mint hatalmas nevelő tényezőt. Gazdasági téren is szükségesnek tartja főleg nemzetiségi vidékeken *ipartelepek létesítését*, melyek révén az illető vidékek bekapcsolhatnának a nemzet gazdasági és kulturális életébe.

Ezek nélkül az intézkedések nélkül és különösen a választójognak minden nemzeti kautélája nélkül féltő, hogy a választójog kiterjesztése megtörténik ugyan, de a *parlament*, mely az ily módon kiterjesztelt választójog alapján áll, *nem lesz többé a magyar nemzet ezer éves múltjának leltelményese s a nemzeti élet tovább fejlesztője*.

Politikai hírek.

Bizalom — a főispánnak.

E cím alatt írjuk le ma egy heti lapszámunkban a kormányának bizalmat szállított rendkívüli vármegyei közgyűlés történetét. Amit akkor megirtunk, ugyanazt megtáviratozta szerkesztőnk egyik fővárosi könyvmatosnak. A tudósításból a kedd reggel megjelent fővárosi munkapárti lapok csak azt a részt emelték ki, amely arról szóllott, hogy dr. Rainprecht Antal főispán Mohácsy Lajos felszóllását politikai zsarolásnak nevezte. Másnap, szerdán aztán a *Budapesti Hirlap* visszatért erre a kérdésre s a bizalmi nyilatkozat egyhanguságát főispáni visszaélés eredményeképp tüntette fel.

Annak bizonyosságául, hogy a munkapárt sem és mi sem küzdünk meg nem engedett eszközökkel, szerkesztőnk teljesítette a főispán kérését és könyvmatosának egy helyesbitő táviratot küldött, amelyben a B. H. közleményének a mi hirlapi tudósításunkkal, tehát első táviratunkkal sem egyező állításait helyreigazította és a főispán jóhiszeműségét a szavazásnál igazolta. Vajjon ennek a táviratnak tulajdonítható-e, hogy a B. H. csütörtöki száma a főispánnak azzal egyidőben érkezett, szubjektív szempontokat is érintő nyilatkozatát fenntartás nélkül közölte, azt nem tudjuk, de nem is lényeges. Reméljük azonban, hogy ezzel ez az ügy befejezést nyert és nem fogja megzavarni a jó viszonyt, amely a főispán és munkapárt között eladdig fennállott, s amelynek további fennmaradására irányuló óhaját dr. Magyar Károly orsz. képviselő oly meleg szavakban fejezte ki.

Egy ellenzéki párt és annak orgánuma lojálisabban és korrektebbül nem viselhetetik a kormány exponense iránt, mint aminő magatartást mi tanusítottunk a főispánnal szemben kez-

detől fogva. A rendkívüli közgyűlésen elfoglalt munkapárti álláspont és az azzal egyező tudósításunk, amelynek minden szavát ma is fenntartjuk, továbbá helyreigazító táviratunk nemcsak a jóhiszeműséget nem tagadta meg a főispánról, hanem *casus belli*-nek sem minősítette a meglepetésszerűen jött bizalmi indítványt. Viszont azonban természetesnek kell találni, ha egy párt, amelynek alapját a politika képezi — bármilyen változatlan érzellemmel legyenek is egyes tagjai a főispán nem politikai egyénisége iránt —, mint olyan, nem hunyhat szemet az érdeket sértő politikai manőverek fölött, sőt azokra reagálni egyenesen kötelessége.

Akarjuk hinni, hogy főispánunk levonta ezt a következtetést a most lezajlott eseményekből. Éppen ezért reméljük, hogy az e számunkkal egy időben megjelenő félhivatalos *Veszprémvármegye* is korrektül rektifikálni fogja azt a mult vasárnapi, felháborító fordítást, amelyben az állandó választmány javaslatát részesítette, amikor annak macskakörmök között idézett szavaiból az *üdvözlésre* vonatkozó részt, úgy a támogatás *buzgóságára* és *erélyességére* vonatkozót is kihagyta csak azért, hogy az egész javaslatot „lagymatag”-nak nevezhesse. Akarjuk hinni, hogy ez megtörténik, mert elmaradása nem fedné sem a főispán elismert jóhiszeműségét, sem azt az érzékenységet, amelyet a B. H. közleménye váltott ki. Emezen az oldalon is érzékenyek.

És akarjuk hinni, hogy sem *Veszprémvármegye*, sem *Veszprém megyei Egyetértés* lapársunk magatartása nem fog akadályozólag fellépni, hogy a bizalomnyilvánítás odiózus ügye a napirendről — óhajunk szerint — végleg lekerüljön.

— A választójog. Ujra összeült a választójogi bizottság és tárgyalja a törvényjavaslatot. Most már a kormánypartból is hozzájárulnak, persze minden értelem és lelkiismeret nélkül csak azért fészárova azt, mert a munkapárt ellenzi. A vén mefisztó gróf Andrássy Gyula is kivágott egy nagy dikciót a javaslat *díltatlan fenntartása mellett*. Oly silány minden érve s olyannyira magán viseli a szegyetlenes politikai gyáva-ság, megbizhatatlanság és hazafiatlanság bélyegét, hogy bizonyára nem merne volna elmondani, ha egy előtte *magasabb* (?) cél: Tisza István gyűlölete nem vezette volna. Szavain, amelyekre még visszatérünk, meg-látzott, hogy nem a javaslat mellett, hanem csupán és kizárólag Tiszáék ellen szóltak. — Azért egyeseknek van reményük a meg-egyezésre. *Polányi Géza* fázadozik ezen s egy albizottság eszméjét vetette föl a javaslat át-dolgozására, amire gróf Bethlen István erdélyi képviselő meg is tette az indítványt az Erdélyi biztosítására vonatkozó, általunk már ösmertetett módoszatai alapján. Mivel gróf Bethlénnyel Tivadar volt népjóléti miniszter minapi felszólalásából kiderült, hogy *Vássonnyi Vilmos* igazságügyminiszter eredetileg szintén a 6 elemi osztályt akarta, amit Tisza is ki-ván és csupán azért kellett attól elállnia, hogy a bolsevizai Károlyi-párt egy tagja (Bethlénnyel) is belépessen a kormányba, reménylik, hogy *Vássonnyi* a radikálisokkal történt megegyezése után ismét elfogadja a 6 elemi osztály felté-telét állítását. Mink nem reméljük, a kor-

mánypártban is van egy Károlyi Mihály, aki nem engedi a megegyezést: gróf Andrássy Gyulának hívják.

Hírek.

— **Katonai kiltüntetések.** A király adományozta a 3. oszt. katonai érdemkeresz-tet a hadülszítmennyel és a kardokat: Süle József 31. h. gy. ezredbeli tart. hadnagynak; elrendelte, hogy a legfelsőbb dícsérő elismerés — a kardok egyidejű adományozása mellett — tudat adassék: Cszmadia János tart. hadnagynak, beosztva a 31. h. gy. ez-rednél és Stoll Ferenc szkv. főhadnagynak, beosztva a III. népf. munkászli; adományozta az arany érdemkeresztet a vilézségi érem szalag-ral: Fuchs Kálmán 31. népf. hadnagy-nak, beosztva a 314. h. gy. ezrednél.

— **Eljegyzés.** Csetényi Hollischer Pál eljegyezte bárdos *Bárdossy* Margitot, bár-dossy Jenő miniszteri tanácsos, volt főispán és felesége, felsőöbri Zarka Gizella leányát. — A vőlegény fivére csetényi Hollischer Károlynak, a zirci kerület orsz. képviselőjének.

— **A József kir. herceg Szanatórium Egyesület** veszprémi fiókja — amint előre jeleztük — febr. 28-án, csütörtökön 4/2 u. tartotta a megyeházán közgyűlést, amelyen a tagok és a város notabilitásai — kivált a nők — nagy számban jelentek meg. Dr. Chol-noky Ferencné alelnökön indítványára az el-hunyt Koller Sándorné helyébe elnökké egy-hangu nagy lelkesedéssel dr. Rainprecht An-talné főispánéit választották meg, majd egy küldöttség ment el a lakására a méltóságos asszonyéért. A főispánné megköszönvén a belé-helyezett bizalmat, egy végletlen kedves, szel-lemes és hangulatos kis beszédet mondott, amelyben azt hangsúlyozta, hogy kékepp e-néház időben vannak a nők hivatva az egyesület neves törekvéseit válvéleti buzga-lommal támogatni. Dr. Cholnoky Ferenc nagy körültekintéssel megszerkesztett lítkári jelen-tést olvasott fel ezután, amelyert a közgyű-lés köszönettel szavazott. Még köszönettel tu-domással vették *Hordóssy* Endriéné pénztáros jelenését, majd a gyűlés legnevezetesebb pontja: dr. Réthy Ede egyleti orvos előadása következett a tuberkulózisról. Éber figyelés közben kezdte meg felolvasását a tőzszorvos-sok és lelkiismeretes tanulmánya, gazdag tapasztalatai valló kiváló szaktudással és műértő gondokkal egybeállított munkájának, a melyben laikusok által és könnyen megért-hetően mutatott rá a védekezés módjára, a mely a tuberkulózissal a „nyomornak a tár-sadalom elleni offenzívájá”-val szemben küz-denünk kell ma, a leszaraléskor és a háboru után. Különösen a profilaxis módoszatait vá-zolta s ezek között elsőrendű az a tollunk majdani bővebb méltatására is érdemes fen-séges eszme, amit az előadó a kir. tanfel-ügyelő figyelmébe is ajánlott, hogy a jutasi erdőben erdei iskola létesíttessék. A szorosán vett tudományos rész után egy lendületes befejezés következett annak bizonyosságául, hogy nemcsak négy poétája van Veszprém vá-roának s hogy a köllői véna — úgy látszik — a tudománnyal és pedig legmaterialisabb patológiával egy lélekben lakozik. Dr. Óvári Ferenc orsz. képviselő hervadhatatlan érde-meit emelte ki a részben és különösen méltatta a humánus küzdelem széplelkű támoga-tóit, Veszprém város kölyveit. A magas szín-vonalon állott gyönyörű előadást, amely alatt a legnagyobb csend uralkodott a teremben, viharos tappással és éljenzéssel honorálták hallgatói és a tőzszorvost a legmelegebb ová-cióban részesítették. Az elnökön pedig külön köszönetét fejezte ki érte.

— **Előzetes katonai kiképzés.** Azokat a középiskolai tanulókat, akik már be-sorozattak, előzetes elméleti kiképzésben ré-szesítik s ez által is megkönnyítik nekik a tiszti iskola leendő elvégzését. A veszprémi főgimnázium és az áll. felső keresk. iskola részére minden pénteken van ilyen előképző

előadás a Nemzeti Kaszinóban. Előadásokat tartanak Nagy László alezredes, állomáspa-rancsnok, Cell Sándor őrnagy, dr. Réthy Ede tart. tőzszorvos, Káulis István és Schlemmer Ödön századosok, dr. Mohácsy János és Neumann Árpád t. főhadnagyk és Bujdosó József hadnagy. Az előadók valamennyien a 31. h. gyalogezred állományába tartoznak.

— **Keresztény Nőtisztviselők vesz-prémi Egyesülete.** Ennek megszervezése érdekében tartott előadást febr. 23-án d. u. a megyeház kistermében *Ponkl* Anna, a Ke-resztény Nőtisztviselők Országos Egyesületé-nek kiküldötte. Az előadó ülésen, amelyet dr. Rott Nándor megyéspüspöknek minapá-ban a helybeli Angolkisasszonyok intézetében tartott s a nőmozgalom szükségességét — szemben a vallástalan radikálizmushoz csat-lakozott feminizmussal — keresztény szem-pontból méltató nagyszabású felolvasása nyom-nán hívott egybe az azon elnöklő dr. *Rainprecht* Antalné főispáné, a veszprémi nőin-telligencia számos tagja veit részt. A pesti kiküldött a szervezkedés szükségességét fej-togelte, közvetlen előadással s miután ugyan-ennek érdekében szót emelt a gyűlésen dr. *Rott* Nándor megyéspüspök is, aki a keresz-tény női mozgalmaknak Budapesten is lelkes uttörője volt, egyhangulag elhatározták a Ke-resztény Nőtisztviselők Veszprémi Egyesületé-nek megalakítását. Az alakuló közgyűlés ma, *vasárnap d. u. 5 órákor* lesz a városház nagy-teremben. Az egyesületnek bármely feleke-zetű nő tagja lehet, csupán a vezető tisztviselők beléltetéséhez hivatattik meg a keresztény val-lás. — Külön kell megemlítenünk, hogy az elnöklő főispáné egy magasról, eszma-gazdag, remek beszéddel nyitotta meg a gyűlést.

— **Uj henteszék.** A veszprémi ható-ság — amint halljuk — a *Femetőhegyen*-is szándékozik egy huszketel felállítani a cél-ból, hogy az egy hatósági szék működését megkönnyítse.

— **Gazdák szervezkedése.** Helyes-lőssel vesztük tudomásul vármegyénk kis-gazdáinak fejlődő szervezkedését. Egyes köz-ségek kiabirtokozási tömegesen jelentkeznek tagul a vármegyei gazdasági egyesületnél s nem mulik el nap, hogy ne jelentkezzenek tagul való felvételre. Szép példával szolgált a téren *Kapcsány* János homokbödögei kis-gazda, aki 300 koronás alapítvánnyal belé-pett az egyesület alapítóinak sorába. A gazda-sági egyesület alapítói közt eddig csak nagy-és középbirtokosok foglaltak helyet, *Kapcsány* tehát az első kisgazda, aki nagyobb áldozatot hozott az egyesület támogatására. Az ő követésére méltó példája annál is inkább örömmel és meglepéddel tölti el az egye-sület vezetőségét, mert nemcsak hogy alapító tagja lett az egyesületnek, de falujából 185 kisgazda tagot is gyűjtött.

— **Merénylő katonák.** A mult szom-baton este a veszprémi Jeruzsálemhegyen levő nyílt házban több, köztük nem veszprémi ezredhez tartozó katona mulatott. Mulatás közben lerészegedtek és rendetlenkedni kezd-tek. A tulajdonos alkalmazottait rendőrökért és a készütségért szaiasztotta, ezeknek egyike azonban találkozott a mozielőadással éppen hazafelé igyekvő *Horváth* Zoltán zászlóssal, *Horváth* Zoltán győri ít. táblai bíró fiával és őt kérte, hogy menjen rendet teremteni. A kis zászlós, aki a harcúterén, ahonnet sebesülés következtében jött haza, nagyobb veszedel-mmel is állott már szemben, nem tulajdo-nított jelentőséget az egész dolognak s a kérésnek engedve, egyedül ment be a garáz-dálkodó katonák közé. Alig hogy belépett, a katonák egy őrmester intésére eloltották a világlóságot és oldalfegyverőkkel a zászlósa támadtak, akit hat helyen súlyosan megsebe-sítettek. A zászlós, akinek hátán keresztül a tüdejét is megaszták, összesett és a katonai mentők szállították be a veszprémi tartalék-kórházba, merénylőt pedig a közben meg-érkezett készütség vitte be a laktanyába. A kis zászlós állapota iránt városzerető nagy

az érdeklődés a — amint örömmel értesülünk — habár súlyos még, de már túl van a veszedelmen. A merénylő katonákra, kivált a felbujtó őrmesterre a legszigorúbb büntetés vár a feljebbvalón elkövetett testi sérülésért.

— Tiszviselői fizetése. A múlt évben tiszviselőtársaim felkérésére beszeresem az 1917—18. téli évadra szükséges fizetést. A vételárát, szállítási díját és kezelési költséget dr. Óvári Ferenc orsz.-gyűlési képviselő vezetésével az álló „Veszprémi Takarékpénztár” egyedüli felelősségemre, az általam aláírt adószámlára folyósztam előlegezte. A folyó hó 26-án a takarékpénztárral történt elszámolás eredménye a következő: Az összes kiadás 155288 korona 89 fillér, a bevétel 163156 korona és 10 fillér volt. Mutatkozik megtakarítás 7867 korona 30 fillér. Ebből engem a kikötött 10 százalék, vagyis 786 korona 73 fillér használatdíj illet meg, tehát a tiszta megtakarítás 7080 korona 57 fillér. Az engem megillető 786 korona 73 fillért a Veszprémi Takarékpénztárnál a „Veszprémi Tanítóképző” javára betétkönyvben elhelyeztem és az Neugebauer Lajos nagyvárosi állami isk. igazgatónak átadtam. — A tiszta megtakarítás pedig, vagyis 7080 korona 57 fillér a Veszprémi Takarékpénztárnál folyószámlára a *veszprémi hadiárva otthon* elkönyveltetett. Fizetést ellátam 465 családot és 10 közintézetet, a törmeléktől és fahéját pedig ingyen szétosztogattam a szegény hadbavonultak családjai között. A térszámolás alkalmával ezeket tartottam szükségesnek a nyilvánosság előtt közölni, hogy tiszviselőtársaim, akiket se én, senkiket se egyetemlegesen semmiféle felelősség nem terhelt, tudomást vegyenek arról, hogy a megtarítás jótékony célra fordított és hogy azokat az egyéneket, akik vállalkozásomban se egy fillérrel, se érkezőleg nem támogatattak, de folyton gánccsokkodtak, megnyugtassam, hogy nem bukattam el. Tisztelettel *Göndör* Ferenc kir. a. tanfelügyelő.

— A kenyérsültés díja. Veszprém város tanácsa legutóbb szabályozta a kenyérsültés díját. És pedig: 2 kilós kenyér 30 f., 2—4 kgr.-ig 30 f., 6—8 kgr.-ig 90 f. Ennek nagyobb kenyeret nem köteles a pék megadni. — Ez a tanácsi intézkedés igen ódivós dolog, mert szokásban van Veszprémben, hogy 2—4 kilós kenyerekért 80 filléres sütemény díjat is vesznek a pékek.

— A Legjobb Könyvek sikere. Kéves vállalkozás lett népszerűvé oly rövid idő alatt, mint a Legjobb Könyvek. Pár nap múlva jelenik meg fixedik száma és eddig kilen füzet is elég volt arra, hogy a magyar közönséggel ezt a páratlan regénygyűjteményt megkedveltesse. Nem is csoda, mert ami érdekesítő és emellett irodalmi alkotása van a világirodalomnak, az mind helyet kap a legjobb magyar írók mellett a Legjobb Könyvekben. A tizedik szám Conan Doylenek leg szenzációsabb detektív-regényét, A Sátán kutyáját tartalmazza. Egyes szám ára 60 fillér.

— Az orvoshiány enyhítése. A törvényhatóságok régóta panaszkodnak, hogy a körorvosi és községi orvosi állásokra nem akadnak pályázók. Mivel ez nagyrészt annak következménye, hogy a háború az orvosok többségét elvonta otthoni működésüktől és az orvosövédek is már negyedik esztendeje teljesítenek katonai szolgálatot, a belügyminiszter felkérte a honvédelmi minisztert, szabadságot adjon a negyed- és ötödéves orvosövédeket tanulmányuk folytatása végett. A belügyminisztérium közegészségügyi osztálya március 1-től az orvosövédeket és szigorlóorvosokat a körorvosok helyettesítésére vidékre küldi. — Ez a megoldás azonban, azt halljuk, nem lesz kedvező, mert az orvosövédeket nem lehet felelős állásba állítani.

— Kézimunka kiállítás. A háborús jótékonykodás, amely ma minden társadalmi tevékenységünk mozgatója, egyes találékony-

sággal keresi az alkalmat és módokat, hogy a tehetőbbek feleslegét szinte észrevétlenül juttassa a háború áldozatainak segítségére. S kiváltképpen asszonyaink veszték ma a szép cél elérésére való törekvésekben. Több nő kezdeményezésével alakult hölgybizottság most a nők legsajátosabb tevékenységének csodálatraméltó gazdag kincsesházából, a női kézimunkák legszebb gyűjteményéből tervez május havában nagyszabású kiállítást, hogy a gyönyörrel szemlélődő önfelédten válják jövedvű és bőkezű adakozóvá. — A kézimunka kiállítás terve ma még csak csirájában van, de a tervező hölgyek már ezúttal is felkérnek a város és megye nemeslelkű asszonyait és leányait, hogy kézimunkájuknak egy-egy kiváló darabját a nemes cél sikere érdekében minél hamarabb felajánlani szíveskedjenek. A hölgybizottság élén dr. Rainprecht Antalné főispánné áll. Az érdeklődőknek szívesen szolgálnak felvilágosítással: dr. Benkő Károlyné és dr. Kerényi Alajosné Veszprémben.

— Bortermelési adóról. Az új bortermelési adótörvény értelmében minden bortermelő köteles a termék helyére illetékes községi előjáróságnál, nálunk a városi fogyasztási adóhivatalnál írásban vagy előszóval bevallani azt a must, illetve bormennyiséget, melyet 1917. évben Veszprémben vagy határában termelt. Be kell vallani azt is, hogy az 1917. évi termésből a termelő kinek és menny mennyiséget adott el, illetőleg saját fogyasztására mennyit használt fel, végül mennyi maradt készletben. A bevallás elmulasztása a bortermelési adótörvényben megállapított büntetést vonja maga után. Bevallási határidő március 5. Veszprém, 1918. február 22. A városi fogyasztási adóhivatal.

— Szalmakazlak megrongálása. Egyes szalmakazlak tulajdonosok a szalmakazlak tetőt megrongálják azaz a céllalatt, hogy a szalmát szállításra alkalmatlanná tegyék. Mivel ez kihágást képez, dr. Bibó Károly alispán utasította a városok polgármestereit és a községi és körjegyzőket, hogy ily eljárástól óvják a tulajdonosokat, a tetőtet pedig jelentésként fel és szigorú büntetésben legyen része.

— Elszámolás. A veszprémi jeruzsálemhegyi Pálfi-körben megtartott farsangi táncmulatság tiszta jövedelme 89 kor. 30 fillér, a Veszprémben építendő hadiárva ház céljaira átadott, melyért a szíves adakozóknak ezúton is hálás köszönetét fejezi ki az elnökség.

— A Pál-utcai fiúk. Molnár Ferencz remekműve, mióta a Magyar Könyvtárban is megjelent a rendkívül olcsó áron, 1 K 20 fillérért kapható, legkedvesebb olvasmányává lett minden magyar gyermeknek. Aligha van ma már magyar fiú, aki nem gyönyörködött volna a Pál-utcai „grund”-ét folyt nagy diák-csatában a Molnár könyve, most már bizvást elmondhatjuk, ifjúságunk nevelésének fontos tenyezőjévé lett.

— Német répamag. A magyar és osztrák cukoriparosok tárgyalást kezdtek a német kormánnyal a szükséges cukorrépa vetőmag biztosítása céljából. A magyar és osztrák gyárak részéről a német répamagtermelőknél lekötött mennyiség kivételét — hír szerint a birodalmi kormány megengedi.

— A kávéházi tej. A közéletmező miniszter olyan megoldást tervez, amely szerint a kávéházaktól és kávémérőktől teljesen megvonják a tejet és a közönség rendelkezésére bocsátják. — Fogadjunk föl, hogy akkor sem lesz elégséges a tej.

— Hadmentességi díj. Veszprém város adóhivatala közlésezi, hogy mindazok, akik mint hadiszolgálatra alkalmatlanok, az állítási lajstromból töröltettek, mint fegyveres szolgálatra alkalmatlanok fegyverképtelennek nyilvánítottak, akik a katonai szolgálatból oly testi fogyatkozás miatt bocsátottak el, mely őket keresetképtelenné nem tette, s mely nem katonai szolgálat teljesítésének következménye, hadmentességi díj alá tartoznak. Mindezek

felszólítottak tehát, hogy a bejelentési ivatek 1918. évi március hó végéig az alulírott hivatalnál beadják. Az e célra szolgáló nyomtatvány szintén ott kapható. A bejelentésnek elmulasztása a kirovándó hadmentességi díj 3—6-szoros összegének megfelelő pénzbírságot von maga után.

— Öngyilkosság. Finczter Károly fiatal gyengeelméjű cselédeember Nagyacsádon, ahol alkalmazva volt, felakasztotta magát. Tettét bizonyára elmeháboróban követte el.

— A szalastakarmány és alispán szalma kiutalása. Dr. Bibó Károly alispán az állat és takarmányforgalmi részvénytársaságtól arról értesült, hogy a rendelkezésre álló széna és takarmány számkészletek oly csekélyek, hogy azokból még a hadrakelt seregeknek takarmány iránti igényei is csak kisebb részben elégíthetők ki, a mögöttes országrészekben lakó állattartók szalastakarmány szükségletére pedig fedezet ezidőszert egyáltalában nincsen. Őszi szalmából valamelyes készletek mégis rendelkezésre állanak és azokból mérsékeltlen megállapított mennyiségeket juttathatna a polgári lakosságnak. Ezért a vármegyei Takarmányozást Intéző Bizottság a jövőben *csakis ősziszalma* kiutalására vonatkozólag tehet javaslatokat a földmivélségügyi miniszternél, szalastakarmány kiutalásokat pedig egyáltalában *javaslatba nem hozhat*.

— Félévi iskolai bizonyítványok. A középiskolák igazgatóihoz a kultuszminiszter rendeletet intézett, amely a félévi bizonyítványok kiadását egy hónappal kitolta. Így a diákok febr. 1-e helyett február végén, esetleg március legelő napjaiban kapják meg félévi bizonyítványukat.

— A halál torkában. Végzetessé válható szerencsétlenség történt a nagygyimóti vasúti átjárónál. Üveges János kocsiával, amelyen két fia is rajta volt, épp akkor akart a síneken áthajtani, amikor a vonat arra robogott és a mozdony elütötte őket. A kocsi ülők súlyos sérülésekkel kerültek el a földön, de a vonat egyiküket sem gázolta halálra.

— A sovány sertés felajánlása. A kormány rendeletet intézett a vármegyéhez a sovány sertések rekvirálása tárgyában. A Közéletmező Hivatal felszólította a törvényhatóságokat, hogy a gazdákat sovány sertések záros határidőn belül való önkéntes felajánlására szólítsák fel. A határidőt az Országos Sertésforgalmi Iroda fogja közzétenni. Ha a szükséges sertésmennyiséget a kitűzött határidőre nem ajánlották volna föl, akkor az iroda a hatóság közbejöttével az állattartók sovány sertéseit rekvirálhatja. A felajánlott sertésekért a gazdák a hétéves korosáig maximális áron felül egy korona prémiumot, összesen tehát különként nyolc koronát kapnak. Ha a sertést rekvirálás útján viszik el, akkor a hivatali hasznából való részesedésre a tulajdonos nem tarthat számot. — A rendeletet dr. Bibó Károly alispán már kiadta az érdekelteknek.

— A Társaság e heti száma Dracche Lázár Alfréd regényének folytatását a Tűzpróbát, Sebők Zsigmond és Ujhelyi Nándor novelláját, Köröndy Viktor cikkét, Dutka Qitust és Rédey Tivadár verseit közli. Gazdag társasági és színházrovat egészíti ki a számot, amely érdekes képekkel van tele. A Társaság előfizetési ára negyedévre 10 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal. A Társaság kiadóhivatala Bpest. IV. Reáltanoda u. 18.

— Vasárnapi Újság. A lap február 24-iki száma szenzációs képekben mutatja be az Ukrániával kötött békeszerződés aláírását, különös érdekességül szolgálnak a rheimi városi tanácsról felvett képek, melyek az osztróm alatt készültek, mikor a városi hatóságok perzsgős-pincékben hűtötték meg magukat. Az amerikai csapatok partraszállása Franciaországban, Abdul Hamid ex-szultán halála, a flamandok függetlenségi mozgalmá stb. ad-

Ják. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Bán Ferenc novellája, Ambrus Balázs verse, kénesi Nagy Ferenc érdekes följegyzései az angol fogolytáborok életéről, Benett pompás angol regénye stb. adják. Egyéb közlemények néhány harctéri képek s a redes heti rovatok: A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 10 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Komplett daráló, 1 méter átmérőjű, teljes álvánnyal, balanszírozó szálvassal és kópaddal ellátó. Tudakozódní lehet Kemény Aladárnál Veszprém, Megyeház-utca 1.

Kiválóan bevált

szőlőkötöző-zsineget

ajánl a

Hungária Aradi Pamutgyár R. T. Aradon.

Az általános anyaghiány miatt ajánlatos a szükséglet mielőbbi fedezése, mert a csekély készletekre való tekintettel a megrendelések csak beérkezéstik sorrendjében vehetők figyelembe.

Tisztelettel tudatjuk, hogy a
Siófoki Központi Tejsarnokot

megvettük.

Bárki másnál

előnyösebb feltételek

mellett vásárolunk

tejet.

Arajánlatokat kér:

Havasi Vajvállalat

Siófoki Tejsarnoka Siótok,
vagy **Központja Kaposvár.**

Viszketegség, sömör, rüh

leggyorsabban elmúlásátja
a Dr. Plusch féle eredeti

„BARNA-ZSIR”

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr. Plusch félet kérjünk.

Próba tégely 230 K, nagy tégely 4 K,
családi tégely 11 K.

Veszprém és vidéke részére főraktár:

Kocsuba Káml „Fekete sas” gyógyszertára
Veszprémben.

Malomipari és Áruforgalmi R. T.

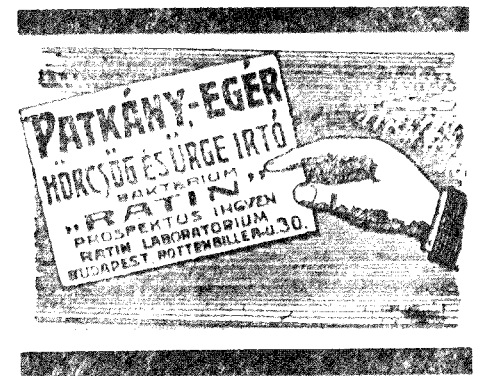
Budapest, V., Gizella-tér 3.

Bürgöncím: Malombank. Telefon: 134-94.

Konyhakerti magvakat,
míg a készlet tart
napi áron szállítunk.

A nagy maghiányra való tekintettel, a rendelések csak a beérkezés sorrendjében vehetők figyelembe:

Csútraképességért, tisztaságért szavatolunk.

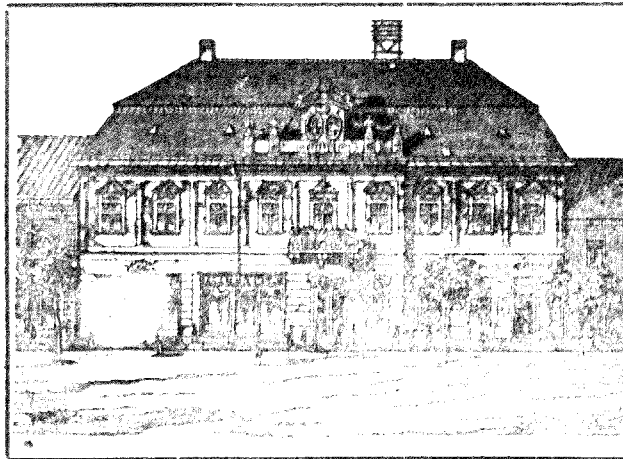

Névjegyek, stb.

mindenféle

könyvnyomdai

munkákat

izlésesen

és

jutányosan

készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.